

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 34

מה יפו פעמך בנעלים כו'

Que tes pas sont beaux dans tes chaussures

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/34/

1 מה יפו פעמיך בנעלים כו'. הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ספ"ד [סוף פרק ד'] דסוכה (דמ"ט ע"ב) ובפ"ק [ובפרק קמא] דחגיגה (דף ג' ע"א)

«Que tes pas sont beaux dans tes chaussures», etc. Or, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit, à la fin du quatrième chapitre de Soukka (49b) et dans le premier chapitre de 'Haguiga (folio 3a),

שהפסוק הזה נאמר על כנס"י [כנסת ישראל] בשעה שהיו עולים לרגל. כמ"ש שלש פעמים בשנה יראה כו' את פני ה' אלקיך.

que ce verset fut dit au sujet de l'Assemblée d'Israël (Knesset Israël), lorsqu'elle montait pour les fêtes de pèlerinage, comme il est écrit : «Trois fois par an, on se présentera», etc., «devant la présence de Havaya, ton D.ieu».

ועתה משחרב בהמ"ק [בית המקדש] תפלה במקום קרבן שבחינת יראה את פני ה' אלקיך הוא עתה בתפלה רק שאז היה השראת השכינה למטה במקום גשמי כמ"ש ועשו לי מקדש ושכנתי כו'

Et maintenant que le Saint Temple (Beit Hamikdash) a été détruit, la prière tient lieu de sacrifice ; ainsi, le niveau de «se présenter devant la présence de Havaya, ton D.ieu» se réalise désormais dans la prière. Seulement, alors, la Chekhina (Présence divine) résidait en bas, dans un lieu matériel, comme il est écrit : «Ils Me feront un sanctuaire, et Je résiderai», etc.

לזה היה אז בהתחלקות ג' זמנים פסח שבועות סוכות נגד ג' אבות אברהם יצחק יעקב.

C'est pourquoi, alors, cela était réparti en trois périodes : Pessa'h, Chavouot et Soukkot, correspondant aux trois Patriarches, Avraham, Its'hak et Yaakov.

2 ועתה בתפלה השראה זו היא בבחי' הרוחניות הוא בלי התחלקות כי התפלה כלול מג' בחי' אברהם יצחק יעקב כי תפלות אבות תקנום

Mais à présent, dans la prière, cette résidence se situe au niveau de la spiritualité ; elle est sans division, car la prière comprend les trois niveaux d'Avraham, Yits'hak et Yaakov, puisque «les Patriarches instituèrent les prières»,

כי יש פסוקים בתפלה מבחי' אברהם בחי' האהבה ויש מבחי' יראה ויש מבחינת יעקב מדת הרחמנות כמ"ש אתה ה' לא תכלא רחמיך כו'

car les prières comportent des versets du niveau d'Avraham, le niveau de l'amour ; d'autres relèvent [du niveau] de la crainte ; et d'autres encore du niveau de Yaakov, l'attribut de compassion, ainsi qu'il est écrit : «Toi, Havaya, tu ne retiendras pas ta compassion», etc.

(ועמ"ש מזה בפ' פנחס סדי"ה צו את בני ישראל כו' גבי להקריב לי במועדו) והנה כתיב כה אמר ה' ליעקב אשר פדה את אברהם כי

(Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans la paracha Pin'has, à la fin du discours commençant par « Ordonne aux enfants d'Israël », etc., au sujet de « pour Me l'offrir au temps fixé ».) Or, il est écrit : « Ainsi parle Havaya à Yaakov, qui a délivré Avraham. » Car

הנה עיקר בקשת הרחמים בשתי ברכות שלפני ק"ש [קריאת שמע] הוא על ניצוץ אלקות שאין לנו אהוה"ר [אהבה ויראה] מחמת העדר ההתבוננות

en effet, la principale demande de compassion dans les deux bénédictions qui précèdent le Chema porte sur l'étincelle de divinité, puisque nous n'éprouvons ni amour ni crainte, faute de contemplation ;

כי בחי' בינה הוא המוליד אהבה ויראה לזה אנו מבקשים רחם עלינו ותן בלבנו בינה להיות מבין דבר מתוך דבר.

car c'est le niveau de Bina (compréhension) qui engendre l'amour et la crainte. C'est pourquoi nous demandons : « Aie compassion de nous et mets la compréhension dans notre cœur », afin que nous puissions « comprendre une chose à partir d'une autre ».

היינו להתבונן בהתהוות מאין ליש איך שכל בריאת העולם הוא בדבור אחד כביכול כמ", בדבר ה' כו'.

C'est-à-dire contempler la venue à l'existence de quelque chose à partir du néant : comment le monde entier a été créé, pour ainsi dire, par une seule parole, ainsi qu'il est écrit : « Par la parole de Havaya », etc.

3 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] במאמר אחד יכול להבראות כו' ומבשרי אחזה כמשל באדם שדבור אחד בטל לגבי מהות הנפש וכלא ממש חשיבא.

Et comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Il aurait pu être créé par une seule parole », etc. Et « De ma chair, je contemple » : c'est comme l'illustre l'exemple d'un être humain, chez qui une seule parole est insignifiante au regard de l'essence de l'âme et est considérée comme absolument rien.

וכמ"שכ למעלה כל העולמות עליונים ותחתונים כו' הם בדבור אחד כביכול וכולם כלא ממש חשיבא לגבי עצמותו ית'.

Et il en va de même, pour ainsi dire, en haut : tous les mondes, supérieurs et inférieurs, etc., procèdent d'une seule parole, et tous sont considérés comme absolument rien au regard de Son essence, béni soit-Il.

4 ומאריכות ההתבוננות הנ"ל נולדה מדת אהבה בחי' אברהם ואח"כ אברהם הוליד את יצחק כו' ולא נבוש כו' לעולם ועד.

Et de la longue contemplation mentionnée plus haut naît l'attribut de l'amour, le niveau d'Avraham ; ensuite, « Avraham engendra Yits'hak », etc. « Et nous ne serons pas couverts de honte », etc., « à jamais ».

פ"י לעולם ועד שיהיה אז התגלות אלקות כמ"ש ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר כו'

Le sens de « à jamais » est qu'il y aura alors une révélation de la divinité, comme il est écrit : « La gloire de Havaya sera révélée, et toute chair verra », etc.

אז יהיה הבושה לעולם ועד על מעשה עוה"ז הקשים ורעים בבחי' יש ונפרד לגמרי דבאמת אני הוי' לא שניתי כו' וגם עתה אין דבר מסתיר לנגדו ית'.

Alors il y aura une honte « à jamais » pour les actes de ce monde, qui sont durs et mauvais, accomplis dans le mode du yesh (une existence indépendante), entièrement séparé ; car, en vérité, « Moi, Havaya, Je n'ai pas changé », etc., et même à présent rien ne Le dissimule, béni soit-Il.

כי אתה הוא עד שלא נברא ואתה הוא משנברא כו'. ולזה היא הבושה לעולם ועד כו' (ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה והנה מנורת זהב):

Car c'est Toi qui étais avant que [le monde] fût créé, et c'est Toi qui es depuis qu'il fut créé, etc. C'est pourquoi il y a la honte « à jamais », etc. (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Et voici un candélabre d'or ».)

5 ב והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] סנד"ל [סנדלפון] קושר כתרים לקונו מתפלותיהן של ישראל הנה בלשון הגמרא נק' סנד"ל [סנדלפון]

2. Or, nos Sages de mémoire bénie ont dit que Sandalphon tresse des couronnes pour son Créateur à partir des prières d'Israël. Or, dans le langage de la Guemara, on l'appelle « sandal » (sandale).

(כי של נעליך תרגום ירושלמי סנדלך והדריך בנעלים תרגם יונתן בסנדליו) ובלשון המקרא נקי נע"ל הוא החופה את רוב הרגל והוא הקושר כתרים מתפלות של ישראל מתפלות הוא בחי ש"ע [שמונה עשרה]

(Car « Retire tes chaussures » se traduit dans le Targoum Yerouchalmi par « ta sandale », et « il leur fera marcher chaussés » Yonatan le traduit par « en sandales ».) Dans le langage de l'Écriture, on l'appelle naal (chaussure). C'est ce qui couvre la majeure partie du pied, et c'est lui qui tresse des couronnes à partir des prières d'Israël. « À partir des prières » désigne le niveau de la Chemoné Essré,

כי כל הבקשות שבשמונה עשרה חננו מאתך כו' וגאלנו כו' רפאנו כו' הוא הבקשות להיות שינוי הרצון למעלה מבחינת תורה

car toutes les demandes de la Chemoné Essré — « Accorde-nous gracieusement de Ta part », etc., « et délivre-nous », etc., « guéris-nous », etc. — demandent qu'il y ait un changement de volonté, au-dessus du niveau de la Torah,

כי אורייתא מחכמה נפקת כו'. והנה הנהגת העולמות הוא ע"פ ד"ת [דברי תורה] כי אין יסורים בלא עון.

car « la Torah procède de 'Hokhma (sagesse) », etc. Or, le gouvernement des mondes s'exerce selon les paroles de la Torah, car « il n'y a pas de souffrances sans faute ».

וכמ"כ [וכמו כן] אריכת הגלות ג"כ בודאי ע"פ ד"ת [דברי תורה] לזה אנו מקשים שיהיה שינוי רצון כו' למעלה מבחי' הרצון הנמשך בהתורה דמחכמה נפקת כו'

De même, la longueur de l'exil est, elle aussi, certainement conforme aux paroles de la Torah. C'est pourquoi nous demandons qu'il y ait un changement de volonté, etc., au-dessus du niveau de la volonté qui se déploie dans la Torah, laquelle « procède de 'Hokhma », etc. ;

היינו שיומשך מבחי' בעל הרצון כו' (ועמ"ש מזה בד"ה תקעו בחדש גבי כי רצון העליון יש לו שני בחינות כו')

c'est-à-dire que cela soit attiré du niveau du Maître de la volonté, etc. (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Sonnez du chofar à la nouvelle lune », à propos de « Car la volonté suprême comporte deux niveaux », etc.)

והנה כדי שנוכל להתפלל ש"ע [שמונה עשרה] בבקשות כנ"ל צריך בתחלה לסמוך גאולה לתפלה הוא
 בחי' מס"נ [מסירות נפש] שבק"ש [שבקריאת שמע] שמע ישראל כו'

Or, pour que nous puissions prier la Chemoné Essré en formulant des demandes, comme indiqué plus haut, il faut d'abord joindre la délivrance à la prière. Cela correspond au niveau du sacrifice de soi (messirout néfesh) dans le Chema : « Écoute, Israël », etc.,

בכל לבבך ובכל נפשך כו' פי' שמע הוא לשון התבוננות איך שהי' אלקינו הוי' אחד בחי' אחדות פשוט
 כו'

« de tout ton cœur et de toute ton âme », etc. Le sens est le suivant : « Écoute » désigne la contemplation de la manière dont « Havaya est notre D.ieu, Havaya est Un » — le niveau de l'unité simple, etc.

וכל העולמות הם רק בדבור אחד כנ"ל וכלא ממש חשיבא לגבי מהותו ועצמותו ית' כנ"ל ובהעמקת
 ההתבוננות באכיכות כנ"ל

et tous les mondes ne sont que par une seule parole, comme indiqué plus haut, et sont véritablement considérés comme rien au regard de Son être et de Son essence, qu'Il soit béni, comme indiqué plus haut. Lorsqu'on approfondit longuement la contemplation, comme indiqué plus haut,

אזי נכספה וגם כלתה נפשו להיות נכלל בעצמותו ית' מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ.
 alors son âme aspire et va jusqu'à défaillir, désirant être absorbée dans Son essence, qu'Il soit béni : « Qui ai-je au ciel ? Et avec Toi, je ne désire rien sur terre. »

פי' ועמך אפילו כל האורות עליונים גבוה מעל גבוה כו' לא חפצתי (עמ"ש סד"ה כי קרוב אליך הדבר)
 רק ליכלל בעצמותו ומהותו ית' בחי' אחדות פשוט

Le sens est le suivant : « avec Toi » — même toutes les lumières supérieures, « plus haut que le haut », etc. — « je ne désire rien » (voir ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Car la chose est proche de toi »), mais seulement être absorbé dans Son essence et Son être, qu'Il soit béni, dans le niveau de l'unité simple.

והיינו ע"י והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך שהוא ע"י התקשרות מחשבתו ודבורו בתורה להיות דבר ה' דבר בו כמ"ש ואשים דברי בפיך וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אלו ואלו דברי אלהים חיים כו'

Et cela se réalise par « Et ces paroles que Je t'ordonne seront », c'est-à-dire en liant sa pensée et sa parole à la Torah, afin que la parole de D.ieu parle en lui, comme il est écrit : « J'ai mis Mes paroles dans ta bouche », et comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Celles-ci et celles-là sont les paroles du D.ieu vivant », etc.

(ועמ"ש בד"ה כי ביום הזה יכפר) ואח"כ כפי שניה שבק"ש [שבקריאת שמע] כתיב ואספת דגנך הוא מעשה הצדקה כו'

(Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Car en ce jour, Il fera expiation. ») Puis, dans la deuxième section du Chéma, il est écrit : « Et tu recueilleras ton blé », ce qui désigne l'acte de tsedaka, etc.

וע"י מס"נ [מסירות נפש] שבק"ש [שבקריאת שמע] כנ"ל שהוא למעלה מבחי' התורה כמבואר בכמה מקומות וכמו שמרומז ג"כ בגמרא יש קונה עולמו בשעה אחת כו'

Et grâce au sacrifice de soi dans le Chéma, mentionné plus haut, qui dépasse le niveau de la Torah, comme cela est expliqué en plusieurs endroits, et comme l'indique également la Guemara : « Il en est un qui acquiert son monde en une heure », etc. —

שעה מלשון וישע כו' ע"י נוכל אח"כ להתפלל שמו"ע [שמונה עשרה] שיהיה שינוי הרצון למעלה מבחי' התורה כו' (ועמ"ש ע"פ אחת היא יונתי תמתי תאומתי)

Le mot « heure » (sha'a) vient du terme « et Il se tourna vers » (vayisha), etc. Grâce à cela, nous pouvons ensuite prier la Chemona Essré, afin qu'il y ait un changement de volonté en haut, au-delà du niveau de la Torah, etc. (Voir aussi ce qui est écrit sur le verset : « Elle est unique, ma colombe, ma parfaite (tamati), ma jumelle (teomati). »)

אך מחשבותינו ודבורנו שבתפלה הוא גשמי ואיך יכול לעורר למעלה לבחי' רצון כתר עליון כו' הוא ע"י המלאך סנדי"ל [סנדלפון] המקבל תפלות של ישראל ומפשיטי [ומפשיטה] מגשמיות לרוחניות וקושר כתרים כו'

Cependant, notre pensée et notre parole dans la prière sont matérielles ; comment peuvent-elles donc éveiller en haut le niveau de la volonté de Kéter supérieur (la Couronne suprême), etc. ? Cela se fait par l'intermédiaire de l'ange Sandalphon, qui reçoit les prières d'Israël, les dépouille de leur matérialité pour les faire passer au spirituel, et tresse des couronnes, etc.

(ועמ"ש מזה בד"ה נר חנוכה כו' מזוזה מימין ובד"ה צו את בניי [בני ישראל] כו' את קרכני וע' בזהר פי' בשלח נ"ח א' וישלח קס"ז ב'. תצא רע"ח א').

(Et voyez ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par «La lampe de Hanouka», etc., «la mezouza à droite», ainsi que dans le discours commençant par «Ordonne aux enfants d'Israël», etc., «Mon offrande»; voyez aussi le Zohar, Parshas Beshalach, 58a; Vayishlach, 167b; Teitzei, 278a.)

והנה ענין בחי' סנדל ונעל הנ"ל צריך להבין תחלה ענין השתלשלות העולמות והתהוות מאין ליש דהנה באמת הגם שבחי' השתלשלות הוא ע"י בחי' מדותיו ית'

À présent, pour comprendre la notion du niveau de la sandale et de la chaussure mentionnées plus haut, il faut d'abord comprendre l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) et l'apparition de quelque chose à partir du néant. Car, en vérité, bien que l'enchaînement descendant procède du niveau de Ses attributs émotionnels (midot), béni soit-Il,

כמו יום ראשון נמשך בחי' יהי אור שהוא בחי' חסד עליון וביום ב' יהי רקיע כו'.

comme, le premier jour, fut attiré le niveau de «Que la lumière soit», qui est le niveau du 'Hessed supérieur (bonté), et, le deuxième jour, «Qu'il y ait un firmament», etc.,

עכ"ז [עם כל זה] מהשתלשלות חסד עליון לא היה יכול להתהוות בחי' יש ובע"ג [ובעלי גבול / ובעל גבול] בבחי' נפרד רק אדרבה ביטול לגמרי כמשל זיו השמש בשמש

néanmoins, de l'enchaînement descendant du 'Hessed supérieur n'aurait pu apparaître le niveau du yesh (existence autonome) et des êtres finis dans un état de séparation; au contraire, il n'y aurait eu qu'une annulation totale de soi (bitoul), comme dans l'analogie du rayonnement du soleil à l'intérieur du soleil.

אך עיקר התהוות מאין ליש הוא ע"פ מדת מלכות כי אין מלך בלא עם הוא בחי' שם אלקים שהוא בחי' נרתק המכסה ומסתיר לשם הוי'

Mais l'apparition essentielle de quelque chose à partir du néant s'opère par l'attribut de Mal'hout (souveraineté), car «il n'y a pas de roi sans peuple». C'est le niveau du Nom Elokim, qui est comme une enveloppe recouvrant et dissimulant le Nom Havaya,

וכמו דכתיב כי שמש ומגן הוי"ה אלקים והוא ע"י כי הוא צוה ונבראו כו' ודבר מלך שלטון שהוא בחי' צווי המלך כו' (ועמ"ש מזה בד"ה למען תירא ובד"ה מי מנה)

comme il est écrit : «Car Havaya Elokim est un soleil et un bouclier.» Cela se fait par «Car Il a ordonné et ils furent créés», etc., et «la parole du roi fait loi», ce qui correspond au niveau de l'ordre du roi, etc. (Et voyez ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par «Afin que tu craignes» et dans celui commençant par «Qui a compté».)

אך עכ"ז [עם כל זה] היה העולם מתפשט בלי גבול וקץ ושיהיה התהוות בבחי' גבול מהלך ת"ק שנה כו' הוא ע"י המלאך סנדל"ל [סנדלפון] שהוא בחי' נעל החופה את רוב הרגל בחי' מלי הנ"ל.

Cependant, malgré cela, le monde se serait étendu sans limite ni fin. Le fait que son apparition se fasse dans les limites, selon «un trajet de cinq cents ans», etc., est dû à l'ange Sandalphon, qui correspond au niveau de la chaussure recouvrant la majeure partie du pied, c'est-à-dire au niveau de Mal'hout mentionné plus haut.

וכמ"ש והארץ הדום רגלי והוא החופה את בחי' מלי הנ"ל להיות בבחי' גבול מהלך ת"ק שנה

Comme il est écrit : «Et la terre est mon marchepied»; c'est lui qui recouvre le niveau de Mal'hout mentionné plus haut, afin qu'il soit limité, selon «un trajet de cinq cents ans».

והוא ע"י בחי' המלאכים שהם בחינת יש והם בבחינת ביטול ואינם בבחי' נפרד כלל וכמ"ש וצבא השמים לך משתחווים כו'

Et cela se fait par le niveau des anges, qui sont du niveau du yesh (existence) et se trouvent pourtant dans un état d'annulation de soi, sans être aucunement au niveau de la séparation, comme il est écrit : «L'armée des cieux se prosterne devant Toi», etc.

(וע' ברע"מ [ברע"א מהימנא] בפ' תצא דרפ"א נעלו דא סנדל"ל [סנדלפון] כו' ונעל לגבי שכינתא ובוהר חוקת דק"פ ע"א ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם ובפרדס שער ט"ז פ"ד ובעמה"מ [ובעמק המלך] שער י"ד פ"ג [פרק ג'] דפ"א ע"ג [עמוד ג'] ושער ט"ז פ"א [פרק י"א] דקכ"ט ע"ג [עמוד ג'])

(Voir aussi le Raaya Mehemna, Parachat Ki Tétsé, 280a : «Sa chaussure : c'est Sandalphon», etc., «et une chaussure (na'al) par rapport à la Chekhina»; et le Zohar, 'Houkat, 180a, ainsi que le Ramaz à cet endroit; le Pardes, Chaar 16, chapitre 4; et Emek HaMelech, Chaar 14, chapitre 3, folio 81c, et Chaar 16, chapitre 11, folio 129c.)

ולזה כחו רב ועצום להיות קושר כתרם לקונו והיינו ע"י כי נעוץ תחלתן בסופן וסוף מעשה במחשבה תחלה והיינו במחשבה הקדומה אנא אמלוך כו'

Et c'est pourquoi sa puissance est grande et redoutable : il attache des couronnes à son Créateur. Cela s'explique par le fait que «leur commencement est enchâssé dans leur fin» et que «la fin de l'action est dans la pensée initiale» ; c'est-à-dire dans la pensée primordiale : «Je régnerai», etc.,

בחי' מלי דא"ס כי עיקר תכלית הבריאה היה להיות בחי' יש ובטל אליו ית' (וכמ"ש בד"ה שובה ישראל עד גבי כי עמך הסליחה למען תורא):

le niveau de Mal'hout de l'Infini (Ein Sof) ; car le but essentiel de la création était qu'il y ait un yesh annulé devant Lui, béni soit-Il. (Comme il est écrit dans le maamar qui commence par «Reviens, ô Israël, jusqu'à», à propos de «Car le pardon est auprès de Toi, afin que l'on Te craigne».)

6 ג והנה כמ"כ [כמו כן] יובן למטה ענין בחינת נעל בנפש האדם (כי הנשמות נק' רגל יעקב י' עקב וגם ככלל דכתיב בנים אתם וברא כרעא דאבוה ובחינת נעל ולבוש של הרגל הוא בחינת נפש הבהמית כמשי"ת [כמו שיתבאר])

3. À présent, on comprendra de même ici-bas la notion du niveau de la chaussure dans l'âme de l'homme. (Car les âmes sont appelées «pied»: Yaakov se lit youd-akèv, «talon»; et aussi de manière générale, puisqu'il est écrit: «Vous êtes des enfants», et «un fils est la jambe de son père». Le niveau de la chaussure et du vêtement du pied est celui de l'âme animale, comme on l'expliquera.)

דהנה נפש הבהמית היא הנמשכת משמרי האופנים כי בחי' המרכבה פני אריה הוא בחי' אהבה פני שור הוא בחינת יראה והן נושאים את הכסא ומזיעתן של חיות

Car l'âme animale est ce qui émane des scories des ofanim. En effet, dans le niveau du Char, la face du lion représente l'amour et la face du bœuf, la crainte ; ils portent le Trône. Et «de la sueur des 'hayot» :

היינו שא"א להם לסבול עול עוצם האהבה והפחד הנמשך בהם לזה והחיות זעות מחיל כו' הוא בחי' פוסלת הנמשך מהם כמשל הזיעה היוצא דרך נקבי העור.

c'est-à-dire qu'elles ne peuvent supporter le poids de l'intensité de l'amour et de la crainte qui sont attirés en elles ; c'est pourquoi «les 'hayot tremblent d'effroi», etc. Cela correspond au niveau du rebut qui émane d'elles, comme dans l'image de la sueur qui sort par les pores de la peau.

אך מהעור עצמו הוא בחי' חיצונית של דו"ר [דחילו ורחימו] של החיות שבמרכבה והן בחי' אותיות וכו' מהן נמשך למטה (וע"י השתלשלות ובחי' נוגה תערוכות טוב ורע כו' כנודע)

Mais la peau elle-même correspond à la dimension extérieure de la crainte et de l'amour (de'hilou ou-re'himou) des 'hayot du Char; ceux-ci sont le niveau des lettres, etc., et c'est d'eux que quelque chose est attiré vers le bas (par l'enchaînement descendant des mondes et le niveau de Nogah, mélange de bien et de mal, etc., comme on le sait).

נפש הבהמית והטבעיות ואין כל הטבעיות שוים כי יש טבעו אוהב כבוד או ממון כו'.

l'âme animale et les traits naturels. Or, tous les traits naturels ne se ressemblent pas : l'un a une inclination naturelle pour l'honneur, un autre pour l'argent, etc.

והנה כמשל הבהמה שבשר גידים ועצמות שלה הוא הפנימי [הפנימיות / הפנימית] שלה והעור החיצון הוא מלביש אותה.

Or, comme dans l'image d'un animal : sa chair, ses tendons et ses os constituent son intérieur, et sa peau extérieure le recouvre.

(ועמ"ש מענין העור בפ' פנחס בד"ה צו את כו' את קרבני לחמי הנזכר לעיל) ומהעור עושים מנעלים וכמ"כ [וכמו כן] בנפש הבהמית הנמשך מבחי' חיצונית של

(Voir aussi ce qui est écrit au sujet de la peau, dans la paracha Pin'has, dans le discours commençant par « Ordonne... Mon offrande, Mon pain », mentionné plus haut.) Et l'on fabrique des chaussures avec la peau. De même, l'âme animale, qui émane du niveau de la dimension extérieure de

אופנים שבמרכבה הנ"ל ע"י אתכפא ואתהפכא של בחי' נפש הבהמית הנ"ל במס"נ [במסירות נפש] שבק"ש [שבקריאת שמע] בכל לבבך כו' בשני יצריך נעשה בחי' נעל החופה את רוב הרגל.

des ofanim du Char mentionnés plus haut : par la soumission (itkafya) et la transformation (it'hap'ha) du niveau de l'âme animale mentionné plus haut, grâce au sacrifice de soi dans le Chema, « de tout ton cœur », etc., « avec tes deux inclinations », elle devient le niveau de la chaussure qui couvre la majeure partie du pied.

דעיקר ההילוך הוא ברגל שמוליך גם את הראש (עמ"ש בד"ה שיר המעלות ממעמקים ובד"ה שמאלו תחת לראשי וע"פ והארץ הדום רגלי ומ"ש ע"פ חגרה בעוז מתניה)

Car l'essentiel de la marche se fait par le pied, qui entraîne aussi la tête. (Voir ce qui est écrit dans le discours commençant par «Cantique des montées: Des profondeurs», dans le discours commençant par «Sa gauche est sous ma tête», au sujet du verset «La terre est mon marchepied», ainsi que ce qui est écrit au sujet du verset «Elle ceint ses reins de force».)

כך ע"י אתכפיא ואתהפכא של בחינת נפש הבהמית הנ"ל במס"נ [במסירות נפש] בק"ש [בקריאת שמע] שהוא כחי סוף מעשה הוא במחשבה תחלה

De même, par la soumission et la transformation du niveau de l'âme animale mentionnée plus haut, grâce au sacrifice de soi dans le Chéma, qui est le niveau du «dernier dans l'action, premier dans la pensée»,

כי תכלית המכוון הוא להיות לו דירה בתחתונים כנ"ל ועי"ז נוכל אח"כ להתפלל בשמונה עשרה שיהיה שינוי רצון מבחי' כתר עליון למעלה מבחי' התורה כנ"ל.

car l'intention ultime est qu'il ait une demeure dans les mondes inférieurs, comme mentionné plus haut; et grâce à cela, nous pouvons ensuite prier dans la Chemoné Essré afin qu'il y ait un changement de volonté, depuis le niveau de Kéter Elyon (la Couronne suprême), qui est au-dessus du niveau de la Torah, comme mentionné plus haut.

והנה בתפלה יש ג' מדרגות כנגד ג' עולמות בי"ע והיינו תחלת התפילה הוא עליות עולם העשיה ברוך אתה כו' ואח"כ קטורת ואח"כ ברוך שאמר ופסוד"ז [ופסוקי דזמרה] הללויה כו'

Or, dans la prière, il y a trois étapes, correspondant aux trois mondes de Béria, Yetsira et Assiya. Ainsi, le début de la prière est l'élévation du Monde d'Assiya (Action): «Béni sois-Tu», etc.; viennent ensuite l'encens, puis «Béni soit Celui qui a parlé» et les Versets de louange (Pesouké de-Zimra), «Hallelouya», etc.

הללו לשון בהילו כו' י"ה בחי' חו"ב [חכמה ובינה] היינו שמאיר בחי' חו"ב [חכמה ובינה] שלא יהיה בחי' טמטום המוח וטמטום הלב כו' (ועמ"ש בד"ה להבין ענין טמטום הלב)

«Hallelou» vient de l'expression «lorsque [Sa lampe] brillait» (behilo), etc.; Yah est le niveau de 'Hokhma et de Bina: autrement dit, le niveau de 'Hokhma et de Bina illumine, afin qu'il n'y ait ni engourdissement de l'esprit ni engourdissement du cœur, etc. (Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par «Pour comprendre la notion d'engourdissement du cœur».)

שהוא ע"י ההתבוננות איך שכל העולמות הם רק זכר מבחי' רב טוב כמ"ש זכר רב טובך כו' ולהודיע לבני האדם גבורותיו הן בחי' הצמצומים

Cela se fait par la contemplation du fait que tous les mondes ne sont qu'un «souvenir» du niveau de l'«abondante bonté», comme il est écrit: «Le souvenir de Ton abondante bonté», etc.; et «Pour faire connaître aux fils de l'homme Ses actes puissants»: ce sont les niveaux de contraction (tsimtsoumim);

אבל לגבי מהותו ועצמותו ית' כלא חשיבי ויחיד חי העולמים מצלך עד ברכת יוצר אור הכל היא תפלת היצירה שהוא עליית עולם היצירה ואח"כ ברכת יוצא אור

mais, par rapport à Son être et à Son essence, béni soit-Il, ils sont considérés comme n'étant rien. «Unique, Vie des mondes, Roi»: jusqu'à la bénédiction Yotser Or, tout cela constitue la prière de Yetsira, qui est l'élévation du Monde de Yetsira (Formation). Puis vient la bénédiction Yotser Or («Qui forme la lumière»),

שהוא תפלת עולם הבריאה והאופנים וחיות כו' ברעש כו' איך שהוא לבדו מרום וקדוש כו' ואח"כ בחי' ק"ש [קריאת שמע] בכל לבבך כו'.

qui est la prière du Monde de Béria (Création): «Et les ofanim et les hayot», etc., «dans un grand fracas», etc., proclamant qu'Il est seul, élevé et saint, etc. Vient ensuite le niveau du Chéma: «de tout ton cœur», etc.

7 ואח"כ תפלת שמונה עשרה בלח ש בחי' אצילות כו' ועליות כל תפלות ימות החול הוא בשבת שאז הוא זמן עליות העולמות כמ"ש עולת שבת בשבתו כו'

Et ensuite vient la prière de la Amida, récitée à voix basse, qui relève du Monde d'Atsilout (Émanation), etc. Toutes les prières des jours de semaine s'élèvent le Chabbat, car c'est alors le moment de l'élévation des mondes, ainsi qu'il est écrit: «L'holocauste du Chabbat, le jour de son Chabbat», etc.,

כי בו שבת כו' לכך בשבת ויו"ט [ויום טוב] מותר בנעילת הסנד"ל [הסנדלפון] שגם בחינת נעל שהוא בחינת נפש הבהמית נתעלה בשבת

«car Il s'est reposé ce jour-là», etc. C'est pourquoi il est permis, le Chabbat et les jours de fête, de porter des sandales: même le niveau de la chaussure, qui correspond à celui de l'âme animale, s'élève le Chabbat.

(ועמ"ש בד"ה צאינה וראינה גבי נער הייתי גם זקנתי דקאי על עליית מט"ט [מטטרון] ביום השבת) לכך מצוה לאכול בשבת כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] במה מענגו כו'.

(Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Allez et contemplez », à propos de « J'étais jeune et j'ai aussi vieilli », qui se rapporte à l'élévation de Metatron le jour du Chabbat.) C'est pourquoi il est une mitsva de manger le Chabbat, ainsi que nos Sages, de mémoire bénie, l'ont enseigné : « Par quoi lui procure-t-on du plaisir ? », etc.

משא"כ ביוהכ"פ [ביום הכפורים] שאסור באכילה ושתיה אסור בנעילת הסנד"ל [הסנדלפון] (ובמ"א נתבאר ענין שאין יוצאין במנעלים ביוהכ"פ [ביום הכפורים] ודוקא של עור אבל של צמר מותר בהיות בחי' עור הוא לבוש אב חומרי יוצא מגדר הגוף יותר משא"כ משאר לבושים שנכללים בהגוף בעצמו.

En revanche, le jour de Yom Kippour, où manger et boire sont interdits, le port de sandales est interdit. (Ailleurs, il a été expliqué pourquoi l'on ne sort pas chaussé le jour de Yom Kippour : cela concerne précisément les chaussures de cuir, tandis que celles de laine sont permises. En effet, le niveau du cuir est un vêtement grossier et matériel, qui se tient plus à l'écart du corps, ce qui n'est pas le cas des autres vêtements, lesquels sont inclus dans le corps lui-même.

והנה למעלה מדרגה היותר תחתונה שאינה כלל מעצמות מדרגה העליונה כל עולם לפי ערכו כו' הוא בחינת עור והוא בחי' עבד מט"ט [מטטרון] הוא לבוש התחתון להשכינה.

Or, au-dessus du niveau le plus bas, qui ne relève nullement de l'essence du niveau supérieur — dans chaque monde, selon sa mesure propre, etc. — se trouve le niveau de la peau. C'est aussi le niveau du « serviteur », Metatron, qui est le vêtement le plus bas de la Chekhina.

וחנוך היה תופר מנעלים בחינת מנעלים אלו כו' שזהו מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב בתו של אברהם שנקרא נדיב שהוא בחינה המשפעת חסד וטוב לכל העולמות כו'

Et 'Hanokh cousait des chaussures : il s'agit de ces chaussures spirituelles, etc. C'est là le sens de : « Que tes pas sont beaux dans tes chaussures, fille du noble ! » : la fille d'Avraham, appelé « noble » (nativ), qui représente le niveau dispensant bonté et bien à tous les mondes, etc.,

למשל עורות עבודים שכל עיקר עבודה שבשבילה נברא האדם הוא לתקן בחינת העור. להפכו מחשוך לאור. וזהו ויעש כו' כתנות עור ועמ"ש בד"ה ואלה המשפטים גבי שש שנים יעבוד.

comme dans l'exemple des peaux tannées (orot avoudim) : toute l'essence du service pour lequel l'homme a été créé consiste à rectifier le niveau de la peau, à le transformer de l'obscurité en lumière. C'est le sens de : « Et Il fit », etc., « des vêtements de peau ». Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Et voici les lois », à propos de : « Six années, il servira ».

והנה ביוהכ"פ [ביום הכפורים] מתעלה בחי' בת הנ"ל למעלה מעלהעד שאין בחינת מנעלים של עור לכוש לה כו' ולכן אין השטן יכול לקטרג בהיות עיקר אחיזתו במקום בחינת עור כו'.

Or, le jour de Yom Kippour, le niveau de la « fille » mentionnée plus haut s'élève toujours plus haut, jusqu'à ce que les chaussures de cuir ne puissent plus lui servir de vêtement, etc. C'est pourquoi le Satan ne peut pas accuser : son principal point d'emprise se trouve dans le domaine du niveau de la peau, etc.

אבל של צמר בטל ומתעלה ג"כ וזהו בחי' משה עבדי ועמ"ש ע"פ אעשה לו עזר ועמ"ש בזה השל"ה [השני לוחות הברית] במסכת יומא שלו בפרק תורה אור ועמ"ש סד"ה שובה ישראל עד).

Mais la laine, elle aussi, est annulée et s'élève ; c'est le niveau de « Mon serviteur Moché ». Voyez aussi ce qui est écrit sur le verset « Je lui ferai une aide », ce que le Chéla a écrit à ce sujet dans son traité Yoma, dans la section Torah Ohr, ainsi que ce qui est écrit à la fin du discours qui commence par « Reviens, ô Israël, jusqu'à... ».

והנה בעליות נפש הבהמית בשבת ע"י אתכפא ואתהפכא שבימות החול בתפלה כו' ע"י נאמר מה יפו פעמיך בנעלים שגם הנעלים הם יפים ואדרכה עיקר היופי הוא בנעלים. כי סוף מעשה במחשבה תחלה.

Or, à propos de l'élévation de l'âme animale le Chabbat, grâce à sa soumission et à sa transformation pendant les jours de semaine, dans la prière, etc., il est dit : « Que tes pas sont beaux dans tes chaussures » — les chaussures aussi sont belles ; bien plus, c'est en elles que réside la beauté essentielle. Car « la fin de l'acte fut d'abord dans la pensée ».

8 וזהו תכלית בריאת העולמות כו' אך שלהיות בכחנו למסור נפשו באחד הוא ע"י הארת והמשכת חסד עליון הבא מלמעלה.

Et tel est le but de la création des mondes, etc. Mais le fait qu'il soit en notre pouvoir de donner notre âme à [la parole] « Un » s'accomplit par le rayonnement et l'émanation du 'Hessed supérieur, qui vient d'en haut.

וזהו בת נדיב בתו של אברהם אבינו שנק' נדיב שנתן מלחמו גם לערביים כו' ולמעלה הוא בחי' הארת חסד עליון הנמשך למטה בכל בקר כמ"ש וישכם אברהם בבקר ויחבוש את חמורו כדי שנוכל להתפלל בבוקר

Et telle est la « fille du noble » : la fille d'Avraham notre père, qui est appelé « noble » (nativ), car il donnait de son pain même aux Arabes, etc. En haut, cela désigne le niveau du rayonnement du 'Hessed supérieur qui est attiré vers le bas chaque matin, comme il est écrit : « Avraham se leva de bon matin et sella son âne », afin que nous puissions prier le matin ;

כי כל ההתחלות קשות ומה גם בעדמו משינתו שהוא אחד מס' [מששים] כו' הוא ע"י הארת והמשכת חסד עליון הבא מלמעלה כנ"ל

car tous les commencements sont difficiles, à plus forte raison lorsqu'on se lève de son sommeil, qui est un soixantième, etc. ; cela s'accomplit par le rayonnement et l'émanation du 'Hessed supérieur, qui vient d'en haut, comme mentionné précédemment.

(ועמ"ש בד"ה אז ישיר ישראל גבי כרוה נדיבי העם וסד"ה קחו מאתכם תרומה. גבי כל נדיב לב יביאה ועיין בפ' ויקהל דף קצ"ז ע"ב.)

(Et voyez ce qui est écrit dans le discours commençant par « Alors Israël chanta », au sujet de « Les nobles du peuple l'ont creusé », ainsi qu'à la fin du discours commençant par « Prenez parmi vous une offrande », au sujet de « Que tout homme au cœur généreux l'apporte » ; et voyez [le Zohar,] Parshas Vayakhel, folio 197b.

ועיין מענין מה יפו פעמיך בנעלים ברבות כי תשא פמ"א [פרק מ"א / פרשה מ"א] קרוב לר"פ ובסדר לך לך ס"פ מ"ג בא פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] ק"ל ג' ובשה"ש [ובשיר השירים] רבה. ועמ"ש סד"ה ויקח קרח :

Et voyez, au sujet de « Que tes pas sont beaux dans tes sandales », Midrash Rabbah, Ki Sisa, chapitre 41, vers le début ; Seder Lech Lecha, à la fin du chapitre 43 ; Bo, chapitre 15, [folio] 130, [colonne] 3 ; et Shir HaShirim Rabbah. Voyez également ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Et Korah prit ».)

9 ד חמוקי ירכיך כמו חלאים מעשה ידי אמן. פי' ירכיכים הם לבר מגופא שהיא התורה שנקרא' [שנקראת] גופא ובחי' ירכיכים שלבר מגופא הוא בחי' מעשה הצדקה

4. « Les courbes de tes cuisses sont comme des ornements (chalaïm), œuvre des mains d'un artisan. » Le sens est le suivant : les cuisses sont « à l'extérieur du corps » (levar migufa), le corps étant la Torah, qui est appelée « le corps » (gufa) ; le niveau des cuisses, qui sont à l'extérieur du corps, correspond à l'acte de tsedaka,

שהוא ע"י עשייה גשמיות שהולך ברגליו בעסקי מו"מ [משא ומתן] ואח"כ נותן מיגיע כפו אשר הלך ויגע ונותן לעני כו' (ועמ"ש מזה ע"פ במחוקק במשענותם)

qui s'accomplit par une action matérielle : on se déplace à pied pour ses affaires, puis on donne le fruit du labeur de ses mains, pour lequel on s'est déplacé et on a peiné, et on le donne aux pauvres, etc. (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet sur le verset : «Avec le législateur, avec leurs bâtons.»)

אך ברגליו יש ג' פרקין פרק העליון הוא הנק' בשם יריכים שהוא בסתר כך הוא עיקר מיצות הצדקה הוא מתן בסתר כו'

Cependant, la jambe comporte trois segments (perakin) ; le segment supérieur est appelé « cuisse » et il est caché. De même, l'essence de la mitsva de tsedaka consiste à donner en secret, etc.

[כמ"ש בפ"ג [בפרק ג'] דמ"ק [דמועד קטן]] (ט"ז ב') מוקי לה בצדקה ופ"י חמוקי ירכיך פרש"י [פירש רש"י / פירוש רש"י] בסוכה (דמ"ט ע"א) סתרי ירכיך.

(Comme il est écrit au troisième chapitre de Moed Katan) (16b) : « Il l'applique à la tsedaka. » Quant au sens de « les courbes de tes cuisses », Rachi explique dans Soukka (49a) : « les parties cachées de tes cuisses. »

כמו חלאים פ"י חלאים הם תכשיטי אשה שעל הראש כמ"ש וחלי כתם ובלשון המשנה נק' טוטפת וסרביטין

« Comme des ornements » (chalaïm) : les chalaïm sont des parures qu'une femme porte sur la tête, comme il est écrit : « et un ornement d'or fin » ; dans le langage de la Michna, elles sont appelées to-tefet et sarbitin.

והיינו ע"י מעשה הצדקה מלמטה נעשה מה בחי' תכשיט ועטרה שעל הראש כמ"ש וילבש צדקה כו'

C'est-à-dire que par l'acte de tsedaka accompli ici-bas, il se forme [à partir de celle-ci] une parure et une couronne sur la tête, comme il est écrit : « Il revêtit la tsedaka », etc.,

כובע ישועה בראשו (עמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] בד"ה וילבש צדקה כשריון ובפ' וישב בד"ה בכ"ה בכסלו ועיין בזהר פקודי) (דרמ"ז ע"א) וקיימא בנהירו סתימו דנהיר מעילא כו'

« un casque de salut sur Sa tête. » (Voir ce qui est écrit dans Igueret Hakodech, dans la lettre commençant par « Il revêtit la tsedaka comme une cote de mailles », et dans la paracha Vayéchev, dans le maamar commençant par « Le vingt-cinq Kislev » ; voir aussi le Zohar, Pekoudei) (247a) : « Et elle se tient dans une radiance cachée qui brille d'en haut », etc.,

ברזא דכתי' [דכתיב] חמוקי ירכיך כמו חלאים ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם שזהו ענין המשכת ש"ע [ש"ע (370)] נהורין ומקורן ושרשן.

« dans le mystère de ce qui est écrit : “Les courbes de tes cuisses sont comme des ornements” » ; et, dans le Mikdash Melekh à cet endroit, il est expliqué qu’il s’agit de la propagation des 370 lumières, de leur source et de leur racine.

והמשכה זו ע"י דנטיל לתתא העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] ממעשה המצות כו' כי למעלה נאמר ראשו כתם פז קווצותיו תלתלים כו'

Et cet influx est attiré par ce qui « prend en bas », par l’élévation des mayin noukvin (eaux féminines) issue de l’accomplissement des mitsvot, etc. Car il est dit plus haut : « Sa tête est de l’or le plus fin, ses boucles sont frisées », etc.,

הוא בחי' תשב"כ [תורה שבכתב] ותושבע"פ [ותורה שבעל פה] והוא בחי' תכשיטי איש וע"י מעשה הצדקה נעשה תכשיטיאשה והוא ע"י מעשה ידי אמן

ce qui correspond au niveau de la Torah écrite et de la Torah orale ; c’est le niveau des parures d’un homme. Et par l’acte de charité sont créées les parures d’une femme, et cela se fait par « l’œuvre des mains d’un artisan »,

כמו אומן המלבן ומצרף מעפר ואדמה להיות תכשיט ליופי כמ"כ [כמו כן] ע"י מעשה הצדקה מיגיע כפו ועסקו במו"מ [במשא ומתן] כו'.

comme un artisan qui affine et purifie [le métal] à partir de la poussière et de la terre, pour en faire une parure de beauté ; de même, par l’acte de charité, à partir du labeur de ses mains et de ses affaires, etc.

10 ואח"כ נותן מיגיעו לעני להחיות רוח שפלים הוא בחי' הבירור והצירוף שנעשה בחי' תכשיטי אשה ואין תכשיט

Et ensuite, on donne aux pauvres une part de ce que l’on a gagné par son labeur, « pour ranimer l’esprit des humbles » : c’est le niveau du raffinement (birour) et de la purification, par lesquels cela devient le niveau des parures d’une femme. Or une parure

אלא ליופי עי"ז נמשך אהבה מלמעלה ונעשה בחי' יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתי להיות כי כל האומר אין לי

n'a d'autre fonction que la beauté. Par cela, l'amour est attiré d'en haut, et il se réalise le niveau de l'union du Saint béni soit-Il et de Sa Chekhina. Car « celui qui dit : "Je n'ai rien

אלא תורה אפילו תורה אין לו כי מה שייכות יש לו עם התורה להמשיך בחינת התורה ח"ע [חכמה עילאה] להיות דברי אלקים חיים

que la Torah", n'a même pas la Torah. » Quel lien a-t-il avec la Torah pour attirer le niveau de la Torah, la 'Hokhma Ila'a (la 'Hokhma supérieure), afin qu'elle soit « les paroles du D.ieu vivant » ?

והיינו להיות כי בחי' אלקים שהוא בחינת הצמצום בבחי' חיים רוחני [רוחניים] מחיי החיים אי"ס ב"ה.

C'est-à-dire que le niveau d'Elokim, qui est le niveau du tsimtsoum (contraction), soit dans un état de vie spirituelle provenant de la Vie des vies, l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il.

אך ע"י מעשה הצדקה למטה להחיות רוח שפלים באתעדלית [באתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לעורר מלמעלה ג"כ בחי' המשכת התורה למטה.

Mais par l'acte de charité accompli ici-bas, « pour ranimer l'esprit des humbles », l'éveil d'en bas suscite un éveil d'en haut, afin d'éveiller également d'en haut le niveau de l'attraction de la Torah ici-bas.

11 וז"ש [וזהו שכתוב] תען לשוני אמרתך כי כל מצותיך צדק פי' שלהיות תען לשוני אמרתך מלשון עונה אחריהם מה

Et c'est le sens de ce qui est écrit : « Ma langue répondra à Ta parole, car toutes Tes mitsvot sont justice (tsedek). » Le sens est que « ma langue répondra à Ta parole » — le mot « répondre » étant pris au sens de « il répète après eux ce qu'ils disent »

שהם אומרים בפ"ג [בפרק ג'] דסוכה שהוא בחינת המשכת התורה מלמעלה למטה שהוא בחי' תר"ך עמודי אור כמשל העמוד שמחבר מעלה ומטה הוא ע"י

», au troisième chapitre de Soukka. Cela désigne le niveau du prolongement de la Torah d'en haut vers le bas, le niveau des six cent vingt colonnes de lumière, selon l'image d'une colonne qui relie le haut et le bas ; cela se fait par

כי כל מצותיך צדק והיינו ע"י מצות מעשיות שנק' בשם צדקה כמ"ש וצדקה תהיה לנו

« car toutes Tes mitsvot sont tsedek » : c'est-à-dire par les mitsvot pratiques, qui sont appelées tse-daka, comme il est écrit : « Et ce sera pour nous une tse-daka

כי נשמור לעשות כו' כל החוקים כו' (ועמ"ש מזה בד"ה צאינה וראינה גבי בעטרה שעטרה כו' תען לשוני כו' ע"ש).

si nous veillons à accomplir », etc., « tous les statuts », etc. (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Sortez et contemplez », à propos de « de la couronne dont elle l'a couronné », etc., et de « Ma langue répondra », etc. ; voir là-bas.)

אך הנה פסוק זה נאמר גם על בחי' התורה כמארו"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] מה ירך בסתר אף ד"ת [דברי תורה] בסתר כו' וכמ"ש בפ"ד דסוטה (דמ"ט ע"ב) והיינו

Cependant, ce verset est également dit au sujet du niveau de la Torah, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « De même que la cuisse est cachée, les paroles de Torah le sont aussi », etc., ainsi qu'il est écrit au quatrième chapitre de Sotah (49b). C'est-à-dire que

כי בחינת התורה נמשך למטה בבחינות גשמיות זרעים וכדומה (ושייכות בחי' ירכין בתורה והרי לעיל נתבאר דהתורה היא בחי' גופא אך הענין מבואר בזהר פקודי)

le niveau de la Torah est prolongé ici-bas jusque dans des réalités matérielles, les semences et autres choses semblables. (Quant au lien entre le niveau des cuisses et la Torah, alors qu'il a été expliqué plus haut que la Torah est le niveau du corps, la question est toutefois élucidée dans le Zohar, Pekoudei)

(דרנ"ח א') שהברייתות הם נק' חמוקי יריכיך והיינו כי המשניות הם מבחינת חג"ת [חסד גבורה תפארת] שהוא בחינת גופא וברייתא הוא ענין לבר מגופא דהיינו בחינת נה"י [נצח הוד יסוד]

(258a), où il est dit que les Baraitot sont appelées « les courbes de tes cuisses ». En effet, les Mich-nayot correspondent au niveau de 'Hessed, Guevoura et Tiferet, qui est le niveau du corps, tandis qu'une Baraita relève de ce qui est « hors du corps », c'est-à-dire du niveau de Netsa'h, Hod et Yessod,

אלא שהם פרק העליון שבנה"י [שבנצח הוד יסוד] ע"ש במק"מ [במקדש מלך] וזהו חמוקי ירכיך כו' ועמ"ש מזה בד"ה ששים המה מלכות ובד"ה ויצא יצחק לשוח בשדה ובד"ה ואלה שמות.

à ceci près qu'elles en constituent le segment supérieur. Voir là-bas dans le Mikdash Melekh. C'est là le sens de « les courbes de tes cuisses », etc. Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Soixante sont les reines », dans celui commençant par « Yits'hak sortit pour méditer dans les champs », et dans celui commençant par « Voici les noms ».

וא"ש [ואתי שפיר] מעשה ידי אמן כדפרש"י [כדפירש רש"י / כדפירוש רש"י] במ"ק [במועד קטן] (ט"ז ב') שהתורה היא מעשה אומנתו של הקב"ה וע' בפי תרומה (קס"א א') ועיין עוד מענין מעשה ידי אמן ברכות כי תשא ס"פ מ"ז

Et l'expression « l'œuvre des mains d'un artisan » s'entend bien, comme l'explique Rachi dans Moed Katan (16b) : la Torah est l'œuvre de l'artisanat du Saint béni soit-Il. Voir [le Zohar,] Parachat Terouma (161a), et voir encore, au sujet de « l'œuvre des mains d'un artisan », [Midrach] Rabba, Ki Tissa, à la fin du chapitre 47.

והנה יש ב' בחי' מנעלים [על אחד הוא עליות נפש הבהמית ע"י עשיות כל המצות וצדקה כנגד כולם והוא הנמשך מבחי' מחנה גבריאל שבמרכבה בחינת יראה ופחד.

Or, il existe deux niveaux de chaussures. La première chaussure correspond à l'élévation de l'âme animale par l'accomplissement de toutes les mitsvot, ainsi que par la charité, qui équivaut à toutes les autres ; cela est attiré du niveau du camp de Gavriel dans le Char céleste, le niveau de la crainte et de l'effroi.

12 ונעל הב' הוא בחי' שמחה של מצוה שהוא ג"כ מבחי' נפש הבהמית כמ"ש בשמחה ובטוב לכב שעיקר השמחה הוא בלב ששם משכן נפש הבהמית

Et la deuxième chaussure est le niveau de la joie d'une mitsva, qui relève également de l'âme animale, comme il est écrit : « dans la joie et la joie du cœur » ; car la joie se trouve principalement dans le cœur, où réside l'âme animale,

כי הדם הוא הנפש וכנודע מספרי הטבעי' [הטבעיים] שהעצבות הוא מעכירת הדם שכלב כשהוא עכור והשמחה היא כשהדם צלול והוא ע"י אשר קדשנו מצותיו אשר לשון תענוג העליון קדשנו במצותיו כו' car « le sang est l'âme » et, comme on le sait d'après les ouvrages de sciences naturelles, la tristesse provient de l'altération du sang dans le cœur, lorsqu'il est trouble, tandis que la joie vient de ce que le sang est limpide. Cela vient de « qui nous a sanctifiés par Ses commandements » : asher (« qui ») exprime le plaisir suprême ; « qui nous a sanctifiés par Ses commandements », etc.

וכל המצות צריך לעשותן בשמחה כמ"ש תחת אשר לא עבדת בשמחה ובצדקה נאמר ג"כ ואל ירע לבבך בתתך לו

Toutes les mitsvot doivent être accomplies dans la joie, comme il est écrit : « Parce que tu n'as pas servi dans la joie » ; et, au sujet de la charité, il est également dit : « Que ton cœur ne s'attriste pas lorsque tu lui donnes. »

והוא בחינת נעל הבי של בחינת נפש הבהמיות הנמשך ממחנה מיכאל בחינת אהבה (ובז"ה [ובזוהר הרקיע] ר"פ משפטים) (על דף צ"ד)

C'est le niveau de la deuxième chaussure, relevant de l'âme animale, qui est attirée du camp de Mikhaël, le niveau de l'amour. (Et dans Zohar HaRakia, au début de la paracha Michpatim) (au folio 94)

כתב שהמנעלים הם מט"ט [מטטרון] וסנד"ל [וסנדלפון] והם מתלבשים בק"נ [בקליפת נוגה] כדי להנהיג העולם השפל הזה בששת ימי החול ובשבת הם מתעלים כו' וגם ק"נ [קליפת נוגה] מתברר ומתעלה כו' ע"ש באריכות.

Il écrit que les chaussures sont Metatron et Sandalphon, et qu'ils sont revêtus dans la kelipa noga afin de gouverner ce monde inférieur pendant les six jours de la semaine ; le Chabbat, ils s'élèvent, etc., et la kelipa noga, elle aussi, est affinée et s'élève, etc. ; voir là-bas en détail.

(והנה לפי כי עיקר ענין הפסוק מה יפו פעמיך בנעלים נאמר על כנס"י [כנסת ישראל] בשעה שהיו עולים לרגל בשלש רגלים שאז התגלות היופי בבחינת נעלים הנ"ל ע"כ איתא במשנה ספ"ה דכתובות ומנעלים ממועד למועד ע"ש):

(Or, puisque le sujet principal du verset « Que tes pas sont beaux dans tes chaussures » concerne la Communauté d'Israël au moment où elle montait en pèlerinage lors des trois fêtes, car c'est alors que se révèle la beauté au niveau des chaussures mentionnées plus haut, on trouve donc dans la Michna, à la fin du chapitre 5 de Ketoubot : « et des chaussures de fête en fête » ; voir là-bas.)

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/34/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak